

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conuersione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

83. Xauerij literae ad Reg. Lusit. valdè vtile.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

deliberandum poneretur, Patres verò ne existimarentur ab iis pendere, ne portis Macai in Sinas subirent, ne operariis inter Sinas alendis subsidia Macao nisi clām peterent. Simulandum denique iis erat, Lusitanos ad se ac nostrum orbem nihil attinere; quibus tamen satis caueri non potuit, quin suspecti cum illis miscere consilia, compellentur Macao eiusque vicinia in interiora regni longius diffusa, quod suo loco, & tempore veniet explicandum.

Hæc de obstaculis fidei facrostanctæ in regnum Sinarum; nunc de Societatis nostræ conatibus ad eam inducendam diu primum irritis, vbi Deo sic visum, per aperta tandem seculorum multorum repagula fortunatus. Nec dubium magnæ Xauerij animæ primam tanti boni post Deum gratiam deberi. Debellandæ Sinarum idolatriæ generosam suam expeditionem ad eorum conspectum portâsque prouexerat, conatusque ingentis clara vestigia calcanda plus ultra fratribus, in Sanciano moriens signarat, cum statim omnibus iniecta certa spes Sinarum fores diu clausas, breui eius meritis referandas. Nostri ergo exinde per annos triginta, incubuere constanter in id opus ut opum cœlestium mercaturam eò saltē usque promouerent, quod nundinatio terrenarum pertigerat; nec cassas sèpiùs & inanes contentiones illorum primas destituit ardor quo cepta fortiter uergerent, dum illuc denique primo ingressu euaderent vbi erat statio Lusitana, & longè interius in regno non iam incertas & mobiles, sed fixas sedes statuerent, inciperentque Deo, & Ecclesiæ nauare operam, quam hodiéque post annos octoginta pergunt in toto imperio nauare. Tentamenta irrita primus expertus est P. Melchior Nunnius seu Nugnes Socio Stephano Goesio, de quibus abundè alias: venerant interea ad Sereniss. Regem Ioannem Tertium sapientissimæ ab Xauerio literæ, paucis quām obiret diebus datae; quibus apud eum dolebat vehementer Ministrorum eius auaritiam inexploram obstatæ grauiter conuersioni Ethnicorum; nec regem illos vereri nec Deum; nec pluris nihilo facere si regna integra æternum interirent, dum ne procuranda illorum salute, rationes suas sentirent vel obolo minui, & hæc eos audere tam liberè quām impunè. Subdebat de dannis Iacobo Perteria pensandis quibus eum Aluarus Praefectus Malacensis affecisset, legatione interuersa quād adornauerat in Sinas, ut amplissimum illud imperium nusquam aliundè penetrabile, Euangeliō aperiret. Serò quidem ob casus maritimos, sed optato responso Rex sereniss. dignatus est Xauerij literas, quod Franciscus Cotignus Comes, Prorex creatus Indiarum proscilicens tulit, vnāque mandatum quo iubebat Rex in Sinas Legatum à se mitti Iacobum Perteriam, & cum eo de Societate quos ipsem legeret. In procinctu erat Legatio; Goa in Sinas Gaulus soluit Aprili mense anni 1562. Iulio exeunte in portum subiit cum tribus è nostris P. Manuele Tesseira F. Andrea Pinto, & Rectore illorum Francisco Peres sene optimo, & meritissimo. At enim aliis diuino consilio seruabatur honos, restituenda in

83.
Xauerij literæ ad Reg. Lusit. valde virtiles.

84.
Irrita legatio Lusit. in Sinas.